

Me pole kunagi liiga vanad... aktiivsena vananemiseks

Euroopa aktiivse vananemise aasta on võimalus ühtaegu tõsta esile ja kasutada ära eakamate kodanike kogemusi, tarkust ja muid ühiskonna jaoks väärtuslikke omadusi. Selle aastaga soovatakse muuta meie senist arusaama eakatest kui koormast ühiskonnale, keskendudes eelkõige nende potentsiaalile ja mitte niivõrd piirangutele ja takistustele. Meil on võimalusi aktiivsemaks ja paremaks eluks igas vanuses – ning seda tuleb ära kasutada nii meie enda kui ka ühiskonna kui terviku huvides. Isegi vanem Euroopa on pakub rohkelt võimalusi!

European Seniorforce Day

Igal aastal tähistavad kõik riigid 1. oktoobril rahvusvahelist eakate päeva. Sel aastal kutsub riigiasutusi ja vabatahtlike organisatsioone kogu Euroopas üles pühendama ühe päeva – kas 1. oktoobri või mõne muu oktoobrikuu päeva – selleks, et leida uusi teid eakate vabatahtlike kaasamiseks ning nende panuse parimaks rakendamiseks. Ürituste ja tegevuste valik on suur: vabatahtlike laadad, kogukonna päevad (nt avaliku ruumi parandamiseks), noored vabatahtlikud kutsuvad eakaid oma tegevuses osalema.

Jaga oma kogemust vananemise kohta, jutusta oma lugu!

2012. aasta jooksul tutvustatakse aktiivse vananemise Euroopa aasta veebilehel kõigi põlvkondade Euroopa kodanike elulugusid ja kogemusi. Soovime panna rõhku sellele, kuidas vanemad inimesed saavad noori toetada ja põlvkondadevahelist sidet tugevdada.

Parimaid algatusi autasustatakse

Me ei suuda 2012. aasta lõpuks vanematele põlvkondadele parema ühiskonna loomist lõpule viia. Ent aktiivse vananemise aasta lõppemine on hetk, mil saab teha kokkuvõtteid sellest, mida on ära tehtud erinevate sidusrühmade kaasabil. Kõige silmapaistvamaid saavutusi aktiivse vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse vallas tõstetakse esile Euroopa auhinnatseremoonial. Jälgige, et teie algatused ei jääks tähelepanuta!

Püsige kontaktis!

Veebileht on Euroopa aasta keskne kohtumispaik. Sealt leiab põhjalikku teavet kõigi Euroopa aktiivse vananemise vallas toimuvate tegevuste ja algatuste kohta, lisaks sellele uudiseid, infot ürituste kohta ning huvitavaid põlvkondadevahelisi lugusid. Klõppige lingil 'osale', et teistega oma tegemisi jagada. Näidake, et olete Euroopa aasta partner, kasutades selle logo oma tegevustes!

Osale

Euroopa aasta jooksul toimub kõigis 27 liikmesriigis ning Islandil, Liechtensteinis ja Norras mitmesuguseid üritusi ja tegevusi. Meie veebilehel on need kõik kaardile kantud. Tutvuge täpsemalt oma kodukandis toimuvate ürituste, oma riigi koordinaatori ning organisatsioonidega, kes tegutsevad aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse vallas.

<http://europa.eu/ey2012/>

 Aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta 2012

Kuidas me tahame vananeda?

**Kampaania vanadele ja noortele
parema ühiskonna loomiseks**

 Aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta 2012

Rahvastik vananeb ning meie ise samuti

Euroopa Liidu rahvastik on kiirelt vananemas. See demograafiline muutus on meie ühiskonnas saavutatud edusammude vältimatult tagajärg – suurem on märgatavalt vähenenud ja sellest tulenevalt on oodatav eluiga tõusnud.

Euroopa Liidu elanike keskmine vanus on 39,8 (Eurostati andmed), kuid aastaks 2060 tõuseb see 47,2 aastani. Üle 65-aastased moodustavad aastaks 2060 Euroopa Liidu rahvastikust peaaegu 30% (16% aastal 2010).

Paari järgneva aasta jooksul väheneb tööealise rahvastiku hulk ning samal ajal suureneb jätkuvalt üle 65-aastaste osakaal kuni kahe miljoni inimese võrra aastas. Aastaks 2060 võib olla kahe tööealise inimese kohta üks eakas.

Vananenud Euroopa ees seisab mitmeid väljakutseid seoses tööturu, tervishoiusüsteemi ning elustandardiga pärast pensionile jäämist. Paljud pelgavad, et vanemate inimeste elu muutub kehvemaks; teised arvavad, et eakad peavad silmas eelkõige oma huve ning jätkavad suure koorma nooremate põlvkondade õlule.

Kas me tõesti peame vananeva ühiskonna ees hirmu tundma? Kindlasti mitte, kui me elame kauem tervena, loome eakamatele inimestele tööturul rohkem võimalusi; kui me jääme oma kogukonnas aktiivseks ning saame elada keskkonnas, kus vananemine ei tähenda teistest sõltuvaks muutumist – ühesõnaga, kui „aktiivsena vananemine“ muutub kõigi jaoks reaalsuseks. Tagagem, et meil on vananedes parimad võimalused jääda terveks, aktiivseks ja sõltumatuks!

Aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta 2012 eesmärgiks on teadlikkuse tõstmine vanemate inimeste panusest ühiskonda ning viisidest, kuidas seda toetada. Selle aasta eesmärgiks on ärgitada poliitikakujundajaid ning kõigi tasandite sidusrühmi algatama tegevusi eesmärgiga luua paremaid võimalusi aktiivseks vananemiseks ning põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamiseks.

Aktiivsena vananemine: mida see tähendab?

Aktiivsena vananemine tähendab head tervist vanemas eas ning täisväärtusliku liikmena ühiskonnas osalemist, tundes enam rahuldust oma tööst, olles sõltumatum igapäevaelus ning aktiivsem kodanikuna. Me võime vanusest sõltumata ikka ühiskonnas aktiivselt kaasa lüüa ning paremat elukvaliteeti nautida. Küsimus seisnebki selles, kuidas kasutada ära eakamate inimeste suurt potentsiaali. Euroopa aasta 2012 eesmärgiks on propageerida aktiivsena vananemist kolmes valdkonnas:

Tööhõive

Kuna oodatav eluiga ning ka pensionilemineku vanus kõikjal Euroopas tõusevad, kardavad paljud, et ei suuda enam jääda oma endisele töökohale või otsida enne korraliku pensioni väljateenimist mõnd muud tööd. Me peame eakamatele töötajatele pakkuma tööturul paremaid tingimusi.

- Elukestev õpe ja uute oskuste omandamine
- Tervist säilitavad töötingimused
- Töötajate vanuselise struktuuriga seotud strateegiad ettevõtetes
- Eakamatele töötajatele suunatud tööhõiveteenused
- Vanuselise diskrimineerimise leevendamine
- Tööle värbamist soodustavad maksusüsteemid ja sotsiaalmeetmed
- Kogemuste ülekandmine

Ühiskonnaelus osalemine

Töölt pensionile minek ei tähenda tegevusetuks jäämist. Eakamate inimeste panus ühiskonda teiste eest hoolitsejana – enamasti nende endi vanemate või abikaasa ning lapselaste eest hoolitsejana – jääb tihti tagaplaanile; sama kehtib ka nende tegevuse kohta vabatahtlikena. Euroopa aasta püüab saavutada eakamate panuse paremat tunnustamist ning nende jaoks sobivate tingimuste loomist.

- Kindel sissetulek vanemas eas
- Toetus ühiskonnaelus osalemiseks ja vabatahtlikuna tegutsemiseks
- Toetus lähedase hooldajatele
- Töökohustuste ja lähedase hooldamise ühendamine
- Solidaarsus ja dialoog
- Digitaalse lõhe kõrvaldamine

Teistest sõltumatu elu propageerimine

Meie tervis muutub vananedes halvemaks. Ent seda protsessi on võimalik paljuski aeglustada ning erinevate terviseprobleemide ja puuetega inimeste jaoks saab keskkonda märksa sõbralikumaks muuta. Aktiivsena vananemine tähendab ka inimestele vahendite pakkumist, tänu millele nad saavad võimalikult kauaks oma elu eest ise vastutama jääda.

- Tervislike eluviiside ja ennetava ravi propageerimine
- Kohandatud eluase
- Ligipääsetav ja taskukohane transport
- Eakatele sobivad keskkond, kaubad ja teenused
- Maksimaalse sõltumatuse tagamine pikaajalise ravi korral
- Tehnoloogia kohandamine autonoomse elu soodustamiseks

Aktiivne kaasalöömine muutustes

Euroopa aasta eesmärgiks on algatada tegevusi ning viia läbi muutusi, et saaksime luua kaasava ühiskonna igas vanuses inimeste jaoks. See ei juhtu käsu peale, vaid nõuab koostööd ja tugevat pingutust, millesse on paljudel oma panus anda.

Euroopa aasta peaks olema igäiue – kodaniku, tööandja, rahvaesindaja – jaoks võimalus mõelda selle üle, mida ta saab teha aktiivsena vananemise propageerimiseks ja põlvkondadevahelise solidaarsuse tugevdamiseks. See on üleskutse lüüa kaasa tegevustes, mis nende eesmärkide saavutamisele kaasa aitavad. See võib toimuda mitmel moel, ning igäiue panus on oluline.

Iga üksikisik, avalik või eraettevõtte, firma, mittetulundusühing või kohalik omavalitsus võib oma suuruselt sõltumata seada eesmärgi ning neid saavutades toetada eakate kodanike aktiivsemat rolli ühiskonnas. Alates seadusi rakendavatest poliitikutest või mahukatest tegevusprogrammidest kuni tööpaiga kohandamiseni ja töötaja paindlikumaks muutmiseni välja on võimalusi lõputult – nagu ka vajadusi!

Tutvustage Euroopa aasta veebilehel teistele oma tegevusi ning otsige sealt inspiratsiooni oma ettevõtmiste jaoks!

Mida me ise teha saame?

Heas füüsilises ja vaimses vormis püsimine on esmatähtis. Ühelt poolt selleks, et kasutada ära tööturu võimalusi ning teisalt ka kõrge elukvaliteedi nautimiseks. Sellega käib kaasas kehvadest töötingimustest tingitud haiguste ja õnnetuste ennetamine ning tervislike eluviiside propageerimine. Elukestva õppega tagatakse ajakohased oskused kuni karjääri lõpuni. Tööandjad võivad kohandada töötingimusi, -aega ja -korraldust, et paremini arvestada vanemate töötajate vajadustega. Valitsused peaks üle vaatama oma maksusüsteemid ja sotsiaalteenused tagamaks seda, et töö annaks igas vanuses inimesele piisava sissetuleku.

Eakamate inimeste tehtud tasustamata tööd hooldajate ja mittetulundusühingute vabatahtlikena peab tunnustama ja toetama, pakkudes näiteks hooldajatele koolitust või puhkust, et nende koorem ei muutuks üleliia raskeks ega isoleeriks neid ülejäänud ühiskonnast. Vabaühendustes on noortel eakamatelt palju õppida nii kogemuste, oskuste kui ka kultuuripärandi mõttes.